

АКАДЕМІКУ НАН і НАМН УКРАЇНИ

О. Ф. ВОЗІАНОВУ — 75 років

2 жовтня 2013 р. виповнилося 75 років від дня народження Героя України, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державних премій України в галузі науки і техніки, академіка НАН і НАМН України, професора Олександра Федоровича Возіанова.

У 1962 р. О. Ф. Возіанов закінчив Київський медичний інститут, після чого до 1966 р. служив хірургом Північного флоту СРСР. Від 1968 р. він працював на кафедрі урології Київського медичного інституту (зараз Національний медичний університет), де пройшов шлях від асистента до завідувача кафедри. У 1970 р. захистив кандидатську, а у 1978 р. — докторську дисертацію. Від 1987 р. по 2011 р. О. Ф. Возіанов очолював Інститут урології і нефрології (зараз ДУ “Інститут урології НАМН України”). У 1993 р. він був обраний першим президентом Академії медичних наук України і працював на цій посаді по 2011 р.

Наукові розробки О. Ф. Возіанова становлять вагомий внесок у фундаментальну та прикладну медицину. Головними напрямками його наукової діяльності є розробка функціональних методів діагностики та хірургічного лікування основних урологічних захворювань. Загальне визнання набули його роботи з проблем пухлин передміхурової залози. Ним вперше розроблена класифікація передпухлинних станів і раку передміхурової залози і сечового міхура, розроблена оригінальна методика операції і запропоновано спеціальний інструментарій при вилученні доброякісної пухлини передміхурової залози, вперше в країні широко впроваджена радикальна операція при злоякісних пухлинах передміхурової залози. О. Ф. Возіановим заснована перша в Україні лабораторія термодіагностики, відкрито перше відділення екстракорпорального дроблення каменів нирок. Велике значення мають дослідження О. Ф. Возіанова з вивчення клітинних і молекулярних механізмів розвитку раку сечового міхура і впливу на цей процес радіаційного забруднення середовища після аварії на ЧАЕС.

О. Ф. Возіанов є автором біля 700 наукових праць (у т. ч. 45 монографій та 15 винаходів). О. Ф. Возіанов створив велику школу урологів, підготувавши понад 50 докторів і кандидатів наук. Багато хто з його учнів стали керівниками наукових лабораторій, відділів та установ.

Під керівництвом академіка О. Ф. Возіанова Інститут урології став сучасною академічною установою, в якій створені оптимальні умови для про-

ведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень та надання висококваліфікованої урологічної допомоги населенню України. Він налагодив багаторічну міжнародну співпрацю з Європейською асоціацією урологів (ЄАУ); проведення шкіл у рамках ЄАУ дало змогу підвищити рівень професійної підготовки спеціалістів урологів всієї країни. На останньому з'їзді Асоціації урологів України (Трускавець, 2013) академіка О. Ф. Возіанова було обрано Почесним Президентом Асоціації урологів України.

О. Ф. Возіанов — відомий організатор науки. Він є одним із фундаторів Академії медичних наук України, був призначений президентом-організатором Академії, провів велику роботу з її створення, що стало важливим етапом у розвитку вітчизняної медичної науки. До складу АМН України увійшли провідні наукові заклади, які представляють різні галузі медицини. В них працюють знані в нашій країні і за рубежом вчені, якими створені великі наукові школи і нові наукові напрями в теоретичній, профілактичній і клінічній медицині. За роки, що минули від дня заснування, в Академії активно проводились фундаментальні і прикладні дослідження, присвячені вирішенню найбільш актуальних проблем сучасної медицини, розроблялись і впроваджувались в практику нові методи профілактики, діагностики і лікування найбільш поширених захворювань людини.

Під керівництвом О. Ф. Возіанова, АМН України стала авторитетною науковою установою,

широко відомою за межами нашої країни. О. Ф. Возіанов був куратором ряду важливих державних медико-соціальних програм, що спрямовані на покращання здоров'я населення України.

Заслуги О. Ф. Возіанова у розвитку медичної науки широко визнані в світі. Він був обраний президентом Української урологічної асоціації, постійним членом Міжнародної, Європейської та Американської урологічних асоціацій, Російської академії медичних наук, Академії наук Бразилії, Польської медичної академії, Академії медичних наук Республіки Беларусь, почесним членом Експертної ради Міжнародного біографічного центру (Кембрідж, Великобританія).

Наукова, лікувальна та громадська діяльність О. Ф. Возіанова відзначена високими державними нагородами, серед яких Ордени "Дружби народів"

(1986), "За заслуги" III ст. (1996), "Ярослава Мудрого" V ст. (1998), Золота зірка "Героя України" з врученням ордена "Держави" (2000); лауреат премії ім. В. І. Вернадського (2000), двічі лауреат Державної премії України (1983, 2001). Академік О. Ф. Возіанов відзначений іноземними нагородами: Орденом Італійської республіки "За заслуги" (1999), нагородами США "Орденом Відзнаки" (2001) та "Золотою медаллю" за внесок у світову та українську медицину, хірургію та урологію (2007), медаллю Папи Римського Іоанна Павла II (2001), нагородою Греції "Орден Гіппократа" (2003), "Золотою Відзнакою" ЄАУ (2008), нагородою Папи Римського "Орден Св. Станіслава I ст." (2008).

Президія НАМН України щиро вітає вельмишановного Олександра Федоровича з ювілеєм та висловлює йому найкращі побажання.